

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 27.11.2007
COM(2007) 754 konč.

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU**

Drugo poročilo o uporabi Direktive o tobačnih izdelkih

1.	Uvod.....	3
2.	Opredelitve pojmov (člen 2)	3
3.	Najvišje dovoljene vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida v cigaretah (člen 3)	3
4.	Merilne metode (člen 4) in označevanje vsebnosti	4
4.1.	Merjenje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida.....	4
4.2.	Laboratoriji.....	4
4.3.	Omrežje evropskih vladnih laboratorijev za tobačne izdelke (GoToLab).....	5
5.	Označevanje (člen 5).....	5
5.1.	Besedilna opozorila.....	5
5.2.	Barvne slike.....	5
6.	Sestavine (člen 6)	7
6.1.	Poročanje o sestavinah tobačnih izdelkov.....	7
6.2.	Sporazum o izvajanju s skupnim raziskovalnim središčem.....	7
6.3.	Uredba REACH	8
7.	Opisi izdelkov (člen 7)	8
8.	Tobak za oralno uporabo (člen 8)	8
8.1.	Znanstveno mnenje	9
8.2.	Izvajanje prepovedi oralnih tobačnih izdelkov	9
9.	Prilagoditve (člena 9 in 10).....	9
10.	Skupni seznam sestavin (člen 12)	10
11.	Uvoz, prodaja in poraba tobačnih izdelkov (člen 13)	10
12.	Pojavljajoča se vprašanja	11
12.1.	Cigarete, ki jih zvije uporabnik.....	11
12.2.	Novi tobačni in nikotinski izdelki.....	11
12.2.1.	Nastajajoči trg	11
12.2.2.	Regulativni izziv	11
13.	Odgovornost za izdelke.....	12

1. UVOD

V skladu s členom 11 Direktive 2001/37/ES z dne 5. junija 2001¹ o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o izdelavi, predstavitvi in prodaji tobačnih izdelkov (v nadaljevanju „Direktiva“) mora Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru redno poročati o uporabi Direktive. Prvo poročilo o uporabi Direktive o tobačnih izdelkih je bilo sprejeto 27. julija 2005.

To poročilo vsebuje drugo oceno o uporabi Direktive. Predvsem temelji na opravljenem delu in informacijah, ki jih države članice predložijo regulativnemu odboru za tobačne izdelke, kot je predpisan v členu 10 Direktive, v zadnjih dveh letih. Poročilo vključuje stališča zainteresiranih strani na področju nadzora tobaka ter tudi stališča Evropskega parlamenta in držav članic. Prav tako opisuje možna področja za spremembo Direktive, da se omogoči ustrezna razprava z državami članicami in Evropskim parlamentom, preden Komisija preuči predložitev uradnega predloga za spremembo Direktive.

2. OPREDELITVE POJMOV (ČLEN 2)

Sedanja opredelitev sestavin iz člena 2(5) zajema vsako snov ali sestavni del, ki se uporablja pri izdelavi ali pripravi tobačnega izdelka in je v končnem izdelku še vedno prisotna, četudi v spremenjeni obliki, vključno s papirjem, filtrom, tiskarskimi črnili in lepili. Opredelitev ne zajema samih tobačnih listov in drugih naravnih ali nepredelanih delov rastline tobaka.

Vendar opredelitev sestavin tobačnih izdelkov Svetovne zdravstvene organizacije in tudi zakonodaja nekaterih držav zunaj EU (npr. Kanade) vključujeta same tobačne liste. V zadnjih letih je Komisija prejela več vprašanj v zvezi z radioaktivnimi in drugimi snovmi v tobačnih izdelkih ter njihovimi učinki na zdravje – radon (Rn), polonij (Po-210), kadmij (Cd) itd. Vsa ta vprašanja zadevajo tobačne liste. To je sprožilo razpravo o tem, ali je treba tobačne liste in zmesi iz njih (naravne in/ali umetne) zajeti v opredelitvi in s tem urejati z Direktivo.

Nadaljnji ukrepi

Komisija bo preučila, ali je v opredelitev sestavin primerno vključiti tobačne liste in druge naravne ali nepredelane dele rastline tobaka.

3. NAJVIŠJE DOVOLJENE VSEBNOSTI KATRANA, NIKOTINA IN OGLJIKOVEGA MONOKSIDA V CIGARETAH (ČLEN 3)

V členu 3(1) Direktive so navedene najvišje dovoljene vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida v cigaretah v prostem prometu v EU. Omejitve zdaj veljajo v vseh 27 državah članicah².

¹ UL L 194, 18.7.2001, str. 26.

² Najvišje dovoljene meje za katran, nikotin in ogljikov monoksid so v 14 državah članicah (EU-15, razen Grčije) začele veljati 1. januarja 2004. V desetih novih državah članicah veljajo od dne pristopa

V skladu s členom 3(2) Direktive se za cigarete, izdelane v Evropski skupnosti, vendar izvožene iz nje, uporabljajo iste najvišje dovoljene vsebnosti najpozneje do 1. januarja 2007. Nobena država članica ni Komisije zaprosila za podaljšanje prehodnega obdobja, pri čemer Komisija v zvezi s tem ne predvideva spremembe Direktive.

4. MERILNE METODE (ČLEN 4) IN OZNAČEVANJE VSEBNOSTI

Razprave v zvezi s prvim poročilom o uporabi Direktive so razkrile, da so države članice želele večjo jasnost glede vprašanj, kot je razlaga mejnih vrednosti, ki jih določa Direktiva za preskušanje katrana, nikotina in ogljikovega monoksida, in glede pooblastitve laboratorijev za možnost nadaljnjega sodelovanja med laboratoriji³.

4.1. Merjenje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida

Regulativni odbor za tobačne izdelke, ki ga je uvedla Direktiva, je ustanovil delovno skupino, sestavljeno iz strokovnjakov iz več držav članic, skupnega raziskovalnega središča Komisije in predsednika omrežja evropskih vladnih laboratorijev za tobačne izdelke (GoToLab). V nezavezujočem praktičnem vodniku o merjenju vsebnosti v cigaretah in nekaterih osnovnih korakih za laboratorijsko odobritev⁴, ki ga je objavil Generalni direktorat Komisije za zdravje in varstvo potrošnikov (GD SANCO), je delovna skupina predlagala, da je treba najvišje dovoljene meje, izračunane v skladu s standardom ISO 8243, obravnavati kot mejne vrednosti, pri katerih se lahko stopnja natančnosti spreminja.

Direktiva vsebuje možnost prilagoditve metod znanstvenemu in tehničnemu napredku prek regulativnega odbora za tobačne izdelke. Komisija se je aprila 2007 posvetovala z regulativnim odborom o prednostih in slabostih različnih obstoječih ureditev kajenja (ISO, Massachusetts, kanadski način, kompenzacijska metoda). Dokončne ugotovitve niso sprejeli, čeprav so države članice želele še naprej uporabljati sedanjo ureditev kajenja ISO kot obvezno, dokler trdni dokazi ne pokažejo, da obstajajo boljše metode, ki jo lahko zamenjajo⁵.

4.2. Laboratoriji

Na podlagi informacij in najboljših praks držav članic je omenjena delovna skupina predlagala številna merila za laboratorije za preskušanje in preverjanje. Ta merila so bila vključena v praktični vodnik o merjenju vsebnosti v cigaretah in nekaterih osnovnih korakih za laboratorijsko odobritev⁴.

1. maja 2004, medtem ko v Romuniji in Bolgariji od dne pristopa 1. januarja 2007. Tudi za Grčijo so omejitve začele veljati 1. januarja 2007 po izteku začasnega odstopanja.

³ Seznam pooblaščenih laboratorijev je na voljo na naslovu:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/label_labo_en.htm.

⁴ Dokument je objavljen na naslovu:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/best_practices_en.pdf.

⁵ Vse merilne metode, ki se zdaj uporabljajo, temeljijo na preskušanju z napravo, ki ni primerno za ocenjevanje izpostavljenosti ljudi tobačnemu dimu. Ena možnost za ocenjevanje izpostavljenosti ljudi bi bila uporaba biomarkerjev, vendar je treba to vprašanje še bolj raziskati.

4.3. Omrežje evropskih vladnih laboratorijev za tobačne izdelke (GoToLab)

Omrežje GoToLab je bilo vzpostavljeno januarja 2002 kot omrežje evropskih vladnih laboratorijev za tobak in tobačne izdelke, da bi olajšalo izmenjavo izkušenj laboratorijev za tobak v EU⁶. Komisija se je leta 2006 posvetovala z regulativnim odborom o tem, kako bolje povezati regulativni odbor in omrežje GoToLab. Države članice in predstavniki omrežja GoToLab so močno podprli okrepljeno sodelovanje.

Nadaljnji ukrepi

Laboratorij, ki deluje in ima dovolj sredstev, je temelj za izčrpnije skupno delo držav članic in Komisije o sestavinah in emisijah tobačnih izdelkov. Zato je Komisija zavezana k spodbujanju sodelovanja med neodvisnimi laboratoriji za tobak⁷ v EU, da se oblikuje podlaga za delovanje za skupne analize in vrednotenje sestavin tobačnih izdelkov in/ali emisij tobačnega dima. Za izboljšanje delovanja Direktive bi bilo uporabno razširiti regulativne pristojnosti Komisije, da se zajamejo razvoj meril za odobritev laboratorijev ter drugi ukrepi za izboljšanje sodelovanja med laboratoriji in medsebojno priznavanje glede na naslednjo spremembo Direktive.

Čeprav so standardi ISO predmet kritike, za zdaj ni nobenega mednarodnega sporazuma o nadomestnih možnostih. Zato Komisija zdaj ne predlaga ponovnega pregleda veljavnih standardov. Komisija dejavno spremlja znanstveni in tehnični razvoj na tem področju in bo to vprašanje obravnavala takoj, ko bo na mednarodni ravni več splošnega razumevanja in se bodo dogovorili o metodah. Komisija meni, da je usklajenost standardov, ki se uporabljajo v EU, z mednarodnim razvojem pomembna.

5. OZNAČEVANJE (ČLEN 5)

5.1. Besedilna opozorila

Uporaba besedilnih opozoril je bila na splošno zadovoljiva, čeprav so države članice poročale o nekaterih težavah pri pristopu v zvezi z drugimi tobačnimi izdelki razen cigaret (npr. tobak za zvijanje cigaret in novi tobačni izdelki). Poleg tega je Komisija prejela nekaj pritožb glede izvajanja člena 5(6)(e), v skladu s katerim je treba besedilna opozorila natisniti v vseh uradnih jezikih države članice, v kateri bo izdelek v prometu. Pomembno je opozoriti, da je to uradna zahteva v vseh državah članicah, ki imajo več kot en uradni jezik, in da ni odstopanj ali krajevnih izjem (npr. za letališča). Komisija zdaj preučuje ta vprašanja v svoji vlogi varuha Pogodbe.

5.2. Barvne slike

V skladu s členom 5(3) Direktive lahko Komisija sprejme dodatna opozorila v obliki barvnih fotografij ali drugih ponazoritev (slik). Odločitev o uvedbi slik je prepuščena državam članicam.

⁶ Prvega srečanja so se udeležili predstavniki laboratorijev iz petih držav članic, in sicer iz Francije, Nemčije, Združenega kraljestva, Nizozemske in Švedske. Poslovnik je na voljo na spletni strani GoToLab, skupaj s seznamom članov omrežja: <http://www.jrc.ec.europa.eu/project/gotolab/index.html>.

⁷ V zvezi z merili o neodvisnosti glej praktični vodnik o merjenju vsebnosti v cigaretah in nekaterih osnovnih korakih za laboratorijsko odobritev, str. 5. http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/best_practices_en.pdf.

Komisija je sprejela knjižnico 42 izbranih izvornih dokumentov⁸ in tehničnih specifikacij za tiskanje kombiniranih slikovnih in besedilnih opozoril na zavitkih različnih mer⁹. GD SANCO je državam članicam prav tako sporočil svoje stališče, da uporabo zahtev o slikovnih opozorilih določa kraj trženja (namembna država) in ne kraj proizvodnje. Države članice je tudi večkrat spodbudil, da čim prej uvedejo slikovna opozorila na vseh tobačnih izdelkih, in poudaril, da lahko države članice že dopolnijo kombinirana opozorila s telefonsko številko za pomoč pri opustitvi kajenja, spletnim naslovom ali drugimi vizualnimi elementi, ki obveščajo o podpori za tiste, ki želijo opustiti kajenje. Takšne navedbe morajo biti na mestu, ki je namenjeno kombiniranim opozorilom¹⁰.

Na podlagi pripravljalnega dela je Belgija novembra 2006 kot prva država članica EU uvedla kombinirana opozorila, ki se od 10. junija 2007 pojavljajo na vseh zavitkih cigaret, prodanih v Belgiji. Izvajanje je do zdaj potekalo dokaj tekoče. Naslednja država, ki bo temu sledila, bo Romunija, v kateri bodo slike obvezne od julija 2008. V Združenem kraljestvu se uvedba opozoril na zavitkih cigaret načrtuje jeseni 2008 in na drugih tobačnih izdelkih leto pozneje. V skladu z informacijami, ki jih ima Komisija na voljo, sta se tudi Finska in Latvija odločili, da zahtevata uporabo slikovnih opozoril, medtem ko ostale države članice preučujejo uvedbo opozoril v bližnji prihodnosti. Komisija je sklenila tudi sporazume o avtorski pravici z Novo Zelandijo in Švico, da jima omogoči uporabo slikovne knjižnice ES.

Nizozemska vlada je naročila študijo o preučevanju objavljenih dokazov iz Kanade, Brazilije, Avstralije in Nove Zelandije v zvezi z učinkovitostjo slikovnih opozoril. Študija ugotavlja, da so slike v zvezi z izboljšanjem znanja o učinkih kajenja na zdravje in povečanjem namere za opustitev kajenja učinkovitejše kot sama besedilna opozorila¹¹.

V državah članicah in Evropskem parlamentu se pojavljajo glasne govornice, da je označevanje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida v cigaretah za potrošnike zavajajoče in ga je treba odstraniti z zavitkov. Veliko držav članic se je zavzemalo za obvezna kombinirana opozorila na zavitkih vseh tobačnih izdelkov, kar bi pospešilo uvedbo v vseh državah EU. V državah članicah in Evropskem parlamentu so se pojavile tudi glasne govornice v zvezi z obveznimi informacijami o opuščanju kajenja ter tudi povečanjem velikosti opozoril in namestitvijo slik na obe strani zavitka.

Nadaljnji ukrepi

Komisija meni, da so vsi ti predlogi obetavni, in jih bo podrobneje preučila za prihodnjo spremembo Direktive. Prihodnja navodila o pakiranju in označevanju iz Okvirne

⁸ Odločba Komisije 2003/641/ES z dne 5. septembra 2003 o uporabi barvnih fotografij ali drugih ilustracij kot zdravstvenih opozoril na zunanji embalaži tobačnih izdelkov (UL L 226, 10.9.2003, str. 24).

⁹ Te dodatne specifikacije so bile določene s Prilogo III k Odločbi Komisije K(2006) 1502 konč. z dne 12. aprila 2006 o spremembi Odločbe Komisije iz maja 2005. Nova pravila so opisana v dokumentu z neuradnimi navodili, ki vsebuje prikaz prilagoditev opozoril za države z enim jezikom in tremi jeziki.

¹⁰ Člen 4(5) Odločbe Komisije 2003/641/ES.

¹¹ Raziskava voor Beleid. Kleurenfoto's op tabaksverpakkingen – Ervaringen in andere landen. Een onderzoek in opdracht van het ministerie van VWS, Leiden, 22 januar 2007. <http://www.research.nl/index.cfm/28,4072,c,html/VGP-2745670B.pdf>

konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom bodo dodaten vir informacij.

Komisija zdaj preučuje možnosti v zvezi s povečanjem velikosti opozoril, obveznimi slikovnimi opozorili na obeh straneh zavitka in nadomestitvijo najvišjih dovoljenih mej vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida z informacijami o telefonskih številkah za pomoč in/ali drugih snoveh v tobačnih izdelkih (npr. označevanje uporabe gensko spremenjenih organizmov).

6. SESTAVINE (ČLEN 6)

6.1. Poročanje o sestavinah tobačnih izdelkov

Regulativni odbor je ustanovil delovno skupino, sestavljeno iz več strokovnjakov iz držav članic, ki ji predseduje Komisija, za razvoj usklajenih oblik poročanja o sestavinah tobačnih izdelkov, kar bi omogočilo boljše analize in primerjavo informacij, ki jih posredujejo proizvajalci tobaka. Pripravljeni sta bili dve obliki poročanja: ena zahteva, da so vse informacije o sestavinah, ki jih imajo proizvajalci, na voljo nacionalnim regulativnim organom, druga pa zahteva informacije, ki jih je treba posredovati javnosti¹². Od držav članic, proizvajalcev in uvoznikov se pričakuje, da bodo te oblike uporabljali, čeprav v sedanjem okviru niso pravno zavezujoče. Zaželeno je posredovanje podatkov v elektronski obliki. Zdaj skupina držav članic razvija elektronsko zbirko podatkov o sestavinah tobačnih izdelkov. Ta projekt je bil priporočen za sofinanciranje iz programa Skupnosti na področju javnega zdravja 2007.

6.2. Sporazum o izvajanju s skupnim raziskovalnim središčem

GD SANCO je v pomoč Komisiji in državam članicam pri delu s sestavinami tobačnih izdelkov leta 2006 podpisal upravni dogovor s skupnim raziskovalnim središčem Komisije. Ta dogovor, ki vključuje znesek 558 502 EUR, bo trajal eno leto¹³. Predvideva se podaljšanje s podobnimi zneski za tri leta.

Skupno raziskovalno središče je ustanovilo strokovno skupino za pripravo usmerjevalnih vprašanj za analizo podatkov o sestavinah tobačnih izdelkov in za uvedbo prvotnega prednostnega seznama sestavin za nadaljnjo analizo v skladu z mednarodnim razvojem dogodkov. Skupina bo razpravljala tudi o vprašanjih zasvojenosti in privlačnosti.

¹² Praktični vodnik o poročanju o sestavinah tobaka je na voljo na naslovu:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/Documents/practical_guidance_en.pdf.

¹³ Skupno raziskovalno središče se bo večinoma usmerjalo na analiziranje sklopov podatkov o sestavinah tobaka in usklajevanje dela v omrežju GoToLab, zagotavljanje znanstvene pomoči za zakonodajni postopek, pomoč GD SANCO pri delu v vlogi ključnega izvajalca za delovno skupino Okvirne konvencije o nadzoru tobaka o predpisih za tobačne izdelke, preverjanje in povzemanje informacij o sestavinah tobačnih izdelkov, ki jih zajema REACH, in pregled znanstvenih podatkov o zasvojenosti.

6.3. Uredba REACH

Delo o sestavinah na podlagi Direktive je tesno povezano z razvojem dogodkov na podlagi Uredbe REACH¹⁴, ki zajema kemične sestavine tobačnih izdelkov in tudi vse druge kemične snovi. Povzeti bo treba informacije o sestavinah tobaka, ki so na voljo v Uredbi REACH, in jih upoštevati, da se prepreči prekrivanje s sedanjim delom v smislu Direktive¹⁵.

Nadaljnji ukrepi

Komisija se zavezuje, da bo izvedla vse dejavnosti iz izjave Komisije o Uredbi REACH¹⁶.

Številne države članice in industrija si prizadevajo za uvedbo obveznih obrazcev poročil o sestavinah. V zvezi s tem je treba preučiti razširitev regulativnih pristojnosti Komisije s spremembo člena 9 Direktive.

Obravnavata se lahko tudi uvedba sankcij držav članic za nepredložitev informacij industrije in možna razširitev zahtev za poročanje, npr. vključitev Hoffmannovega seznama o analitih.

Evropski parlament je v svoji resoluciji o Zeleni knjigi „K Evropi brez tobačnega dima: politične možnosti na ravni EU“ (ki jo je Evropski parlament sprejel 24. oktobra) od Komisije zahteval dodatne spremembe Direktive, kot so razvoj popolne zbirke tobačnih aditivov in snovi v tobačnem dimu ter javnosti dostopni vsi obstoječi toksikološki podatki o aditivih in sestavinah v tobačnem dimu. Ti predlogi bodo pozitivno in temeljito preučeni. Še strožji pristop bi pomenil prepoved uporabe vseh aditivov v tobačnih izdelkih, razen kadar proizvajalci dokažejo njihovo varnost.

7. OPISI IZDELKOV (ČLEN 7)

Komisija do zdaj še ni prejela nobene uradne pritožbe o izvajanju tega člena. Še naprej bo spremljala razvoj dogodkov v okviru te določbe in po potrebi oblikovala ustrezne predloge.

8. TOBAK ZA ORALNO UPORABO (ČLEN 8)

Člen 8 Direktive prepoveduje trženje oralnega tobaka, ne glede na člen 151 Akta o pristopu Avstrije, Finske in Švedske.

¹⁴ Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES. UL L 396, 30.12.2006, str. 1.

¹⁵ V zvezi z informacijami, ki jih je treba predložiti, glej zlasti člene 10–13 Uredbe REACH.

¹⁶ Glej izjavo Komisije o sestavinah tobaka na spletni strani Sveta: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/06/st16/st16908-ad01.en06.pdf> (REACH je v točki 30, izjava o tobaku se začne na str. 16). Skupaj z drugimi izjavami o Uredbi REACH je vključena v zapisnik seje Sveta (okolje) z dne 18. decembra 2006, ko je bila Uredba REACH sprejeta (referenca 16908/06 Add 1).

8.1. Znanstveno mnenje

Za boljše razumevanje učinkov različnih brezdimnih tobačnih izdelkov na zdravje ter njihove vloge pri prenehanju in začenjanju kajenja je GD SANCO zahteval mnenje znanstvenega odbora o novih in na novo odkritih zdravstvenih tveganjih (SCENIHR)¹⁷.

Odbor SCENIHR je 21. junija 2007 odobril predhodno poročilo za javno posvetovanje o učinkih brezdimnih tobačnih izdelkov na zdravje¹⁸. Prek spletnega posvetovanja so bile zainteresirane stranke in drugi akterji pozvani, da predložijo svoje pripombe. Pričakuje se, da bo končno poročilo na voljo na začetku leta 2008.

8.2. Izvajanje prepovedi oralnih tobačnih izdelkov

Prepoved tobaka za oralno uporabo iz člena 8 se je na splošno prenesla v države članice. Vendar je nadzor nad tihotapljenjem in nezakonito prodajo, zlasti prek interneta, težak¹⁹.

Nadaljnji ukrepi

Končno znanstveno mnenje o učinkih brezdimnih tobačnih izdelkov na zdravje bo znanstvena podlaga za vsako prihodnjo odločitev Komisije o obvladovanju tveganja na tem področju.

9. PRILAGODITVE (ČLENA 9 IN 10)

Direktiva daje Komisiji regulativne pristojnosti za sprejetje merilnih metod za vsebnost katrana, nikotina in ogljikovega monoksida, za sprejetje zdravstvenih opozoril ter uvedbo označevanja zaradi prepoznavanja in sledljivosti. Komisiji ne omogoča uvedbe obveznih obrazcev za poročanje, sprejetja seznama meril za odobritev laboratorijev, sprejetja ukrepov za izboljšanje sodelovanja med laboratoriji ali spremembe skupnega seznama sestavin iz člena 12 Direktive po njegovi uvedbi. Če bi Komisija lahko sprejela takšne ukrepe, bi se lahko Direktiva izvajala učinkoviteje.

Nadaljnji ukrepi

Za izboljšanje delovanja Direktive bi bilo koristno razširiti regulativne pristojnosti Komisije, da se zajamejo razvoj meril za odobritev laboratorijev²⁰, medsebojno priznavanje in ukrepi za olajšanje sodelovanja med laboratoriji za preskušanje in preverjanje tobaka, uvedba in

¹⁷ Pooblastilo je na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihr/docs/scenihr_q_004.pdf

¹⁸ Predhodno poročilo je zdaj na voljo na spletni strani:

http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihr/scenihr_cons_06_en.htm

¹⁹ V svoji sodbi z dne 18. maja 2006 v zadevi C-343/05 (Komisija proti Finski) je Sodišče ugotovilo, da Finska v zvezi s pokrajino Åland ni prenesla prepovedi dajanja v promet tobačnih izdelkov za njuhanje in spoštovanje prepovedi na ladjah, ki so tam registrirane. Komisija se je oktobra 2007 odločila, da bo proti Finski na Sodišču Evropskih skupnosti vložila tožbo zaradi nespoštovanja zgoraj navedene sodbe.

²⁰ V okviru pregleda Direktive bo treba upoštevati vse mogoče spremembe, ki so posledica rezultata pogajanj o Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov.

sprememba obrazcev za poročanje o sestavinah ter oblikovanje in sprememba skupnega seznama sestavin v prihodnosti.

10. SKUPNI SEZNAM SESTAVIN (ČLEN 12)

Zaradi še vedno omejenega napredka v zvezi s členom 6 Komisija ni mogla pripraviti predloga za skupni seznam sestavin. Vsako smiselno delo o posebnih sestavinah zahteva človeške in finančne vire, ki zdaj še niso na voljo.

Nadaljnji ukrepi

Na tem področju je razvoj odvisen od napredka dela iz člena 6. V navedeni resoluciji je Evropski parlament od Komisije zahteval dodatne spremembe Direktive v zvezi s sestavinami, kot je prepoved za vse aditive, za katere proizvajalci in uvozniki ne predložijo celotnih sklopov podatkov, takojšnja prepoved za vse aditive, ki spodbujajo zasvojenost, in vse aditive, ki so po sedanjih toksikoloških podatkih rakotvorni, mutageni ali strupeni za razmnoževanje kot taki ali pri pirolizi.

Komisija bo te predloge preučila. Prav tako bo preučila sofinanciranje raziskave o strupenosti in zlasti zasvojenosti s sestavinami tobaka in/ali emisijami tobačnega dima v okvirnem razvojnem programu. Sledijo lahko tudi drugi koraki.

11. UVOZ, PRODAJA IN PORABA TOBAČNIH IZDELKOV (ČLEN 13)

Več držav članic je Komisijo opozorilo na povečanje in širjenje trženja cigaret s sladko aromo. Cigarete s sladkim okusom ugajajo zlasti mladim, zato lahko povečujejo število kadilcev začetnikov. Te vrste izdelkov so običajno zavite v privlačne in sodobne zavitke z imeni priljubljenih blagovnih znamk, ki so privlačne za mlade.

Države članice lahko v skladu s členom 13 Direktive ohranijo ali uvedejo strožje predpise glede izdelave, uvoza, prodaje in porabe tobačnih izdelkov, za katere menijo, da so potrebni zaradi varovanja zdravja ljudi. Vendar morajo biti ti predpisi skladni s Pogodbo ES.

Nadaljnji ukrepi

Komisija bo spodbudila države članice, da spremljajo vsak razvoj glede uvoza, prodaje in porabe tobačnih izdelkov ter sprejmejo ustrezne ukrepe za varstvo svojih državljanov v skladu s členom 13. Komisija bo po obvestilu države članice ocenila ukrepe na podlagi Direktive 98/34.

Za zmanjšanje števila kadilcev začetnikov in enakovredno varstvo potrošnikov EU v vseh državah članicah bi se lahko raziskala uvedba splošnih (črnih in belih) standardiziranih zavitkov za vse tobačne izdelke kot možnost za zmanjšanje privlačnosti.

Komisija bo upoštevala vse mogoče spremembe, ki so posledica rezultata pogajanj o „Uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s

trženjem proizvodov“.

12. POJAVLJAJOČA SE VPRAŠANJA

12.1. Cigarete, ki jih zviije uporabnik

Več držav članic je poudarilo, da se prodaja in torej tudi poraba cigaret, ki jih zviije uporabnik, izjemno povečujeta, zlasti med mladimi. Glavni razlog za takšen razvoj je v nižjih davkih na cigarete, ki jih zviije uporabnik, kar povzroča nižje maloprodajne cene.

Nekatere države članice uporabljajo najvišje dovoljene meje vsebnosti katrana, nikotina in ogljikovega monoksida za cigarete (10 : 1 : 10) tudi v cigaretah, ki jih zviije uporabnik, v drugih državah članicah tega niso ugotovili, ker do zdaj ni bilo nobenih mednarodno sprejetih merilnih metod.

Nedavno je bila za cigarete, ki jih zviije uporabnik, potrjena metoda ISO 15592-3.

Nadaljnji ukrepi

Potrjena in mednarodno priznana merilna metoda za cigarete, ki jih zviije uporabnik, se lahko sprejme s postopkom komitologije.

Komisija namerava ob naslednjem pregledu pravnega okvira za obdavčitev tobaka preučiti obdavčitev tobaka za cigarete, ki jih zviije uporabnik.

12.2. Novi tobačni in nikotinski izdelki

12.2.1. Nastajajoči trg

Namen Direktive ob njenem sprejetju leta 2001 je bil zajeti tobačne izdelke, ki so bili na trgu. Od takrat je trg tobačnih izdelkov postal izjemno raznolik. Poleg razvoja novih vrst tobačnih in nikotinskih izdelkov so nekateri tradicionalni tobačni izdelki in vzorci uporabe postali vedno bolj priljubljeni.

12.2.2. Regulativni izziv

Pojav novih vrst tobačnih in nikotinskih izdelkov sproža vprašanje, ali sedanji regulativni okvir za tobačne izdelke ter sedanja farmacevtska in splošna živilska zakonodaja²¹ omogočata učinkovito obravnavo vseh takšnih izdelkov.

Nadaljnji ukrepi

Komisija bo preučila opisane regulativne izzive, da bi zagotovila vsaj ustrezno ureditev trženja novih tobačnih in/ali nikotinskih izdelkov na ravni ES za izpolnitev ciljev za javno zdravje in notranji trg. Komisija bo preučila tudi odnos regulativnega okvira tobačnih izdelkov do nove živilske in farmacevtske zakonodaje.

²¹ Direktiva 2001/83/ES, UL L 311, 28.11.2001; Uredba (ES) št. 178/2002, UL L 31, 1.2.2002, str. 1–24).

13. ODGOVORNOST ZA IZDELKE

Evropski parlament je pozval Komisijo, da uvede za proizvajalce odgovornost za izdelke in odgovornost za financiranje vseh stroškov zdravljenja, ki nastajajo zaradi porabe tobaka. V členu 19 o odgovornosti za izdelke iz Okvirne konvencije za nadzor nad tobakom, katere pogodbenica je Skupnost, se vse pogodbenice poziva, da preučijo sprejetje zakonodajnih ukrepov ali v obstoječih zakonodajah spodbudijo obravnavo kazenske in civilne odgovornosti, vključno z odškodnino, kadar je primerno.

Nadaljnji ukrepi

Komisija bo naročila študijo o najboljših načinih za povečanje odgovornosti za izdelke za proizvajalce in uvoznike tobaka v EU in njihove odgovornosti za financiranje stroškov zdravljenja, ki nastanejo zaradi porabe tobaka. Ta študija bo oblikovala podlago za nadaljnje ukrepe.